

Advies voor richtlijnen voor
het milieueffectrapport
Projectvestiging
Glastuinbouw Deurne

23 januari 2004

ISBN 90-421-1257-3
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

College van Burgemeester en wethouders
gemeente Deurne
Postbus 3
5750 AA DEURNE

uw kenmerk
RO.ROV/2003/9557

uw brief
14 november 2003

ons kenmerk
1394-35/HI/eh

onderwerp
Advies voor richtlijnen MER
Projectvestiging Glastuinbouw Deurne

doorkiesnummer
(030) 234 76 27

Utrecht,
23 januari 2004

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Projectvestiging Glastuinbouw Deurne. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

mr. F.W.R. Evers
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Projectvestiging Glastuinbouw Deurne

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

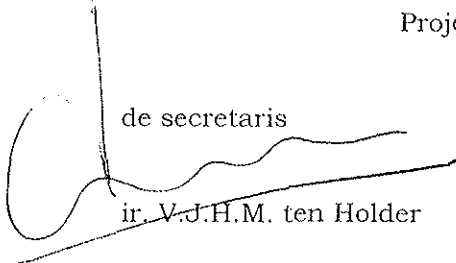
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Projectvestiging Glastuinbouw Deurne

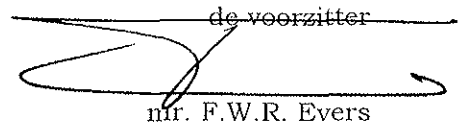
Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffect-
rapport over de Projectvestiging Glastuinbouw Deurne,

uitgebracht aan het College van burgemeester en wethouders gemeente Deurne
door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Projectvestiging Glastuinbouw Deurne,

de secretaris
ir. V.J.H.M. ten Holder

de voorzitter
mr. F.W.R. Evers

Utrecht, 23 januari 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
1.1 Algemeen.....	1
1.2 M.e.r. en het planproces	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES	3
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	4
3.1 Probleemstelling	4
3.2 Doel	4
3.3 Besluitvorming	4
3.3.1 Kaderstellend beleid	4
3.3.2 Watertoets.....	5
4. LOCATIEKEUZE (MER 1^E FASE)	5
5. INRICHTING	7
5.1 Alternatieven	7
5.2 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)	7
6. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN	8
6.1 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling	8
6.2 Gevolgen voor het milieu	9
6.3 Watersysteem	9
6.4 Landschap	10
6.5 Natuur	10
6.6 Energie.....	11
6.7 Verkeerseffecten	11
6.8 Woonmilieu	11
7. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	11
8. LEEMTEN IN INFORMATIE	12
9. EVALUATIEPROGRAMMA.....	12
10. VORM EN PRESENTATIE	12
11. SAMENVATTING VAN HET MER.....	13

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 november 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Kennisgeving in Weekblad voor Deurne/Peelbelang d.d. 20 november 2003
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

Het College van Burgmeester en wethouders van de gemeente Deurne en de provinciale Tuinbouw Ontwikkelings Maatschappij (TOM) willen een projectvestiging voor glastuinbouw realiseren van ca. 75 ha netto glas (bruto ca. 150 ha) binnen een door de provincie Noord- Brabant in het Streekplan 2002 aangewezen zoekgebied van ca. 1800 ha. Om deze glastuinbouwvestiging mogelijk te maken stelt de gemeente Deurne een nieuw bestemmingsplan op. Voor de besluitvorming hierover wordt de m.e.r. procedure doorlopen.

Bij brief van 14 november 2003 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in het Weekblad voor Deurne/Peelbelang op 20 november 2003².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst zij selectief naar reacties.

1.2 M.e.r. en het planproces

Aanvankelijk was het de bedoeling om de m.e.r. procedure voor de locatiekeuze van het glastuinbouwproject in te bouwen in de m.e.r. procedure voor het Reconstructieplan de Peel. Omdat deze laatste vertraging ondervindt, heeft de gemeente Deurne besloten om een aparte procedure voor het glastuinbouwproject te starten. Dit betekent dat het besluit met bijbehorend MER over het glastuinbouwproject een gegeven is voor de m.e.r. voor de reconstructie en dan niet meer ter discussie staat.

De startnotitie geeft aan dat voorzien is in een m.e.r. proces in twee fasen. In het MER 1^e fase worden alternatieve locaties binnen het zoekgebied met elkaar vergeleken. Op basis van dit MER 1^e fase spreekt de gemeenteraad van Deurne een voorkeur uit voor een locatie, die in het MER 2^e fase op inrichtingsniveau uitgewerkt wordt. De Commissie is gevraagd dit MER 1^e fase tussentijds te beoordelen op kwaliteit. Zij voldoet graag aan dit verzoek. Zij advi-

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

seert om bij het locatieonderzoek in de 1^e fase al zoveel mogelijk locatieafhankelijke inrichtingsaspecten mee te nemen. Het MER 2^e fase zou dan beperkt van omvang kunnen blijven.

Omdat juist de locatiekeuze doorgaans het meest controversieel is en de meeste publieke discussie geeft, adviseert de Commissie om op het MER 1^e fase inspraak mogelijk te maken. De gemeente heeft mondeling al aangegeven dit advies over te nemen.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt.

1. Ambitie duurzaamheid

Het MER zal aan de hand van kwantitatieve criteria een concrete invulling moeten geven aan het nagestreefde ambitieniveau voor duurzaamheid. Het gaat daarbij in ieder geval om toetsbare criteria voor het vasthouden van water in het gebied, waterkwaliteit, duurzame energievoorziening, energiebesparing en het voorkomen van lichthinder voor mens en dier.

2. Locatiekeuze (MER 1^e fase)

Bij de locatiekeuze is de mogelijke beïnvloeding van de nabijgelegen beschermde natuurgebieden de Bult en de Deurnsche Peel een zeer belangrijke factor. Wanneer afstandscriteria worden gehanteerd om de 4 potentiële locaties onderling te vergelijken op verstoring door o.a. licht en geluid, dienen deze afstandscriteria expliciet onderbouwd te worden.

De beïnvloeding van het regionale watersysteem (t.a.v. kwantiteit en kwaliteit) kan op de 4 locaties verschillen. Een gedegen beschrijving van het waterhuishoudkundige systeem dient de basis te zijn voor de beoordeling van de locaties.

Om innovatieve ontwikkelingen op het gebied van de energievoorziening mogelijk te maken dient bij de locatiekeuze al vastgesteld te worden of locaties zich onderscheiden op de aanwezigheid van voor warmteopslag geschikte wattervoerende pakketten.

3. Inrichting en effectbeschrijving (MER 2^e fase)

Bij de ontwikkeling van inrichtingsalternatieven zullen in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde moeten komen:

- alternatieven voor de gietwatervoorziening gekoppeld aan maatregelen voor behoud van infiltratie;
- compacte ligging van bedrijven versus verspreide ligging met het oog op de landschappelijke effecten;
- mogelijke combinatie met intensieve veehouderij met het oog op gebruik van afvalstromen van de ene bedrijfstak als nuttige 'grondstoffen' voor de andere, zoals energie (warmte, biogas), CO₂, water en mest;
- de mogelijkheden van energiebesparing en gebruik van duurzame energiebronnen op project en/of bedrijfsniveau, zoals duurzame zonnewarmte en omgevingskoude in combinatie met ondergrondse opslag daarvan;
- externe ontsluiting met maatregelen ter voorkoming van hinder.

Bij de effectbeschrijving ligt het accent op:

- beïnvloeding watersysteem (incl. informatie voor de watertoets);
- effect op natuurwaarden, incl. effect van licht;
- effect op landschap;
- energiegebruik;
- hinder als gevolg van toename van verkeer.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Probleemstelling

De startnotitie geeft aan dat de bedrijfsvoering van ca. 30 van de 50 glastuinbouwbedrijven in de gemeente belemmerd wordt door gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden. Uitbreiding is niet mogelijk door hun ligging dicht bij (mogelijke) natuurontwikkelingsgebieden (EHS/GHS). De voorgenomen projectvestiging moet hiervoor een oplossing bieden. Uit de mondelinge toelichting tijdens het locatiebezoek blijkt dat er daarnaast behoefte bestaat aan nieuw areaal glas om groei van ook andere bedrijven mogelijk te maken.

Het MER moet de behoefte aan 75 ha netto glas nader onderbouwen en daarbij onderscheid maken in de behoefte als gevolg van uitbreiding van glastuinbouwbedrijven en de behoefte als gevolg van verplaatsing van bedrijven uit kwetsbare gebieden. Beargumenteer voor welke periode de projectlocatie Deurne zal kunnen voorzien in de aangegeven behoefte. Ga daarbij ook in op de actuele en toekomstige mogelijkheden voor vestiging in de nabijgelegen gebieden Asten, Someren en het glascomplex bij Venlo⁵.

3.2 Doel

De startnotitie geeft aan dat de ambities voor het glastuinbouwgebied hoog zijn. Vertaal deze ambities in het MER in concrete toetsingscriteria waaraan de alternatieven kunnen worden getoetst. Doe dit in ieder geval voor: het vasthouden van water in het gebied, de kwaliteit van het water, duurzame energievoorziening en het voorkomen van lichthinder voor mens en dier⁶.

3.3 Besluitvorming

3.3.1 Kaderstellend beleid

De startnotitie geeft al informatie over het beleidskader dat van toepassing is op dit voornemen. In het MER kan volstaan worden met een kort overzicht van de concrete randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden, emissies e.d.) die hieruit moeten worden afgeleid voor dit project.

Ga daarbij specifiek in op de randvoorwaarden die voortvloeien uit de beschermde status van de waardevolle natuurgebieden de Bult en de Deurnsche Peel. Wanneer mogelijk sprake is van significante aantasting van EHS of Vogel-Habitatgebied dan dient een zogenaamde passende beoordeling plaats te vinden⁷. Deze passende beoordeling kan geheel of gedeeltelijk in het MER

⁵ De Brabantse Milieufederatie (bijlage 4, inspraakreactie nr. 5) vraagt om het in beschouwing nemen van de mogelijkheden en nabijgelegen tuinbouwgebieden.

⁶ Onder 5.2. wordt een dergelijke kwantitatieve invulling van toetsingscriteria gegeven voor het meest milieuvriendelijke alternatief.

⁷ De passende beoordeling bestaat uit het doorlopen van de volgende stappen: 1) Is er sprake van significante gevolgen? 2) Zo ja, zijn er reële alternatieven, die geen aantasting geven? 3) Indien er geen

worden gegeven. Het MER dient in ieder geval op de 2 eerste vragen van de passende beoordeling antwoord te geven.

Ga ook in op de (ontwikkeling in) status van de overige groengebieden binnen het zoekgebied en de consequenties die daaruit voortvloeien voor vestiging van glastuinbouw.

3.3.2 Watertoets

Aangezien sprake is van een ruimtelijk project dat mogelijk nadelige gevolgen heeft op de waterhuishouding in het gebied dient een watertoets te worden uitgevoerd⁸. Onderdelen van deze Watertoets zijn o.a. vroegtijdig overleg met de waterbeheerder over de benodigde informatie die in het kader van de Watertoets gegeven moet worden en uiteindelijk een beoordeling van de plannen door de waterbeheerder. Te zijner tijd moet bij het (ontwerp)besluit een waterparagraaf worden gevoegd. De benodigde informatie kan worden opgenomen in het MER.

4. LOCATIEKEUZE (MER 1^E FASE)

Uitsluitende criteria

De startnotitie beschrijft het proces waarlangs het besluit tot aanwijzing van het zoekgebied voor glastuinbouwvestiging in de gemeente tot stand is gekomen. Het bestemmingsplan is het eerste ruimtelijke plan dat concreet voorziet in aanleg van de glastuinbouwvestiging.

Met het oog op mogelijke beïnvloeding van de beschermde natuurgebieden de Bult (Vogel-Habitatgebied) en Deurnse Peel dient het MER aan te geven hoe bij de begrenzing van het zoekgebied rekening gehouden is met natuurwaarden. De Beleidsnota Glastuinbouw van de Provincie Noord-Brabant stelt dat externe druk op de groene hoofdstructuur voorkomen dient te worden door glastuinbouwbedrijven op een afstand hiervan te houden. Het MER dient te beargumenteren welk afstandscriterium met het oog op de verschillende milieueffecten (met name licht en geluid) is gehanteerd.

Beoordelingscriteria potentiële locaties

De startnotitie geeft zeer globale informatie over de criteria die gebruikt gaan worden voor de onderlinge vergelijking van de 4 potentiële locaties. De Commissie adviseert om in het toetsingskader in ieder geval ook aandacht te besteden aan:

- de combinatiemogelijkheden met intensieve veehouderij, waarbij 'afvalstromen' van het ene systeem zoveel mogelijk worden gebruikt als nuttige ingangsstromen in het andere (tot wederzijds voordeel). Behalve milieu-

reële alternatieven zijn, is er dan sprake van redenen van groot openbaar belang? 4) Zo ja, hoe vindt compensatie plaats?

⁸ Het Waterschap de Aa wijst in haar inspraakreactie (bijlage 5, nr. 1) op de noodzaak van het uitvoeren van de Watertoets.

technisch interessant kan dit ook financieel aantrekkelijk zijn. Locaties kunnen hierop mogelijk onderscheidend zijn, gegeven hun afstand tot woonbebouwing;

- geschiktheid van ondergrondse watervoerende pakketten voor warmte/koude opslag. Gezien de hooggespannen verwachtingen⁹ over energiezuinige en duurzame (gesloten) kasconcepten, die in de praktijk alleen met ondergrondse warmte/koude opslag gerealiseerd kunnen worden, moet al bij de locatiekeuze duidelijk worden welke locaties zich hiervoor lenen;
- de combinatiemogelijkheden met de zoekgebieden voor waterberging (conform de stroomgebiedvisie en reconstructie) met infiltratiebekkens om water van het glasdek te laten infiltreren in de ondergrond;
- combinatiemogelijkheden van waterberging met de versterking van de robuuste landschappelijke verbinding aan de oostzijde van het plangebied;
- de mate waarin glastuinbouw leidt tot negatieve landschappelijke effecten gegeven de bestaande verschillen in al aanwezige bebouwing, de schaal van de open ruimten en dichtheid van de laanbeplanting binnen de locaties;
- lichthinder voor mensen maar zeker ook voor flora en fauna is een zwaarwegende factor bij de locatiekeuze, te meer daar er zich waardevolle natuurgebieden in de omgeving bevinden. Wanneer hiervoor een afstandscriterium wordt gehanteerd dient deze expliciet te worden onderbouwd;
- de hoofdontsluiting per locatie met bijbehorende hinder voor woonmilieus en natuurgebieden.

Attentiepunt bij het formuleren van het beoordelingskader voor locaties is het voorkomen van dubbelingen (bijv. landschapsbeeld en ruimtelijke relaties, geluidhinder bij zowel flora en fauna als bij milieu).

Maak vooral gebruik van kaarten (incl. topografische onderligger) voor het zichtbaar maken van huidige waarden in het gebied (bijv. natuur, landschap, watersysteem, bodemeigenschappen) op basis waarvan locaties onderling vergeleken worden.

⁹ Van bijvoorbeeld de Stichting Innovatie Glastuinbouw, de LTO en het Produktschap Tuinbouw.

5. INRICHTING

5.1 Alternatieven

De startnotitie geeft aan op welke punten mogelijk inrichtingsvarianten ontwikkeld gaan worden.

De Commissie adviseert om de nadruk te leggen op:

- alternatieven voor de gietwatervoorziening gekoppeld aan maatregelen voor behoud van infiltratie;
- landschappelijke inpassing, bijv. aan de hand van modellen met compacte ligging van de bedrijven versus verspreide ligging¹⁰.
- mogelijke combinatie met intensieve veehouderij met het oog op gebruik van afvalstromen van de ene bedrijfstak als nuttige 'grondstoffen' voor de andere, zoals energie (warmte, biogas), CO₂, water en mest;
- de mogelijkheden van energiebesparing en gebruik van duurzame energiebronnen op project en/of bedrijfsniveau, zoals duurzame zonnewarmte en omgevingskoude in combinatie met ondergrondse opslag daarvan;
- externe ontsluiting met maatregelen ter voorkoming van hinder (m.n. door vrachtverkeer).

Uit mondelinge toelichting van de gemeente bij het locatiebezoek heeft de Commissie begrepen dat er mogelijk water van een (drink)waterleidingsmaatschappij aangetrokken gaat worden voor de gietwatervoorziening. Het gaat daarbij om (geschikt gemaakt) water uit de Maas. Gezien de schaarste aan Maaswater in de zomerperiode, die in de toekomst alleen maar zal toenemen, zet de Commissie vraagtekens bij de duurzaamheid van deze optie. Immers er is sprake van negatieve effecten elders. Deze dienen dan in het MER (globaal) beschreven te worden.

Als het project effecten heeft op één of meerdere gevoelige gebieden zoals aangeduid in het Structuurschema Groene Ruimte¹¹ of de Vogel/Habitatrichtlijn dan geldt het compensatiebeginsel. Dit betekent dat het MER dan informatie moet geven over de wijze waarop de aantasting van natuurwaarden in kwantiteit en kwaliteit gecompenseerd kan worden.

5.2 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Beschrijf in het MER naast het voorkeursalternatief een meest milieuvriendelijk alternatief. Het verwachte draagvlak of een eerder vastgelegd budget mogen geen argumenten zijn om oplossingsrichtingen met belangrijke milieuvoordelen bij voorbaat buiten beschouwing te laten bij de ontwikkeling van een mma.

¹⁰B.v.: Model A: met compacte ligging van de glastuinbouw binnen de locaties, met compact systeem voor verkeersontsluiting en leidingen en met landschappelijke inpassingsmaatregelen rondom het complex. Model B: met meer gespreide ligging van de glastuinbouw binnen de locatie, gespreid systeem voor verkeersontsluiting en leidingen, en met vollegrondsteelten, kwekerijen en landschappelijke inpassingsmaatregelen vooral tussen de glastuinbouw.

¹¹ PKB deel 4, blz. 64.

Sturend voor de ontwikkeling van een mma kunnen zijn:

- een 25% lager energieverbruik dan de energienormen, die in het besluit Glastuinbouw zijn vastgelegd voor 2010¹²;
- inzet van duurzame energiebronnen voor 10 % van het energieverbruik in 2010;
- géén lichthinder voor mens en dier;
- terugdringen van het waterverbruik met behulp van het gesloten-kas-principe
- verbetering van de kwaliteit van oppervlaktewater in plaats van een standstill;
- beperking van het vrachtverkeer door collectieve aan- en afvoer van grondstoffen en produkten.

Maximale invulling van de verschillende aspecten zal strijdig met elkaar kunnen blijken te zijn. Dit zou er toe kunnen leiden dat er vanuit meerdere invalshoeken een mma wordt ontwikkeld.

6. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN

6.1 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

In het MER 2^e fase zullen de milieugevolgen van de inrichtingsalternatieven vergeleken moeten worden met de autonome ontwikkeling binnen het studiegebied van de voorkeurslocatie

Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van al genomen besluiten over nieuwe activiteiten.

Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt, zoals voor het al of niet realiseren van de Reconstructie de Peel.

Het MER dient kaarten en een beschrijving (van de aard en omvang) te bevatten van alle (bestaande of geplande) gevoelige bestemmingen in het studiegebied.

¹² Bij nieuwbouw zijn hiervoor goede mogelijkheden, o.a. door gebruik te maken van dubbelwandige zig-zag kasdekplaten, die een hoge lichtdoorlatendheid koppelen aan een hoge warmte-isolatie.

6.2 Gevolgen voor het milieu

Algemene aandachtspunten

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed (bijvoorbeeld afname negatieve effecten op waardevolle natuurgebieden door verplaatsing)
- behalve directe effecten moeten ook afgeleide effecten worden beschreven zoals vestiging van aan de glastuinbouw gelieerde bedrijvigheid
- bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd of een 'worst case scenario' worden gebruikt;

In onderstaande paragrafen is aangegeven welke aspecten in het MER 2^e fase in principe aan de orde zouden moeten komen. Afhankelijk van de diepgang van de beschrijving van de kenmerken van de locaties in het MER 1^e fase en de specifieke kenmerken van de voorkeurslocatie zal hier voor de 2^e fase een relevante selectie van gemaakt moeten worden.

Het MER moet een kwantitatieve beschrijving bevatten van:

- beïnvloeding watersysteem op basis van de informatie voor de watertoets
- effect op natuurwaarden (incl. effecten door licht)
- energiegebruik
- hinder als gevolg van toename van verkeer en verkeersgeluid.

Van de effecten op het landschap kan een kwalitatieve en meer globale beschrijving gegeven worden.

6.3 Watersysteem

Beschrijf de huidige situatie en de autonome ontwikkeling van bodem en water als volgt:

- beschrijf de geologische opbouw van de bodem, vooral met het oog op wijzigingen in het watersysteem (peilverandering, aan- en afvoer van water, wateropslag in de bodem);
- geef de huidige waterhuishoudkundige situatie en besteed onder meer aandacht aan de huidige peilen, grondwaterstanden, grondwaterstromingen (richting en snelheid), kwel en infiltratie, en de omvang van de berging die nu in het gebied aanwezig is;
- geef de huidige kwaliteit van grond- en oppervlaktewater en de waterbodem.

Beschrijf de volgende gevolgen:

- de verandering in waterstromen in het gebied: de hoeveelheden ingelaten water, de bergingscapaciteit in het gebied met het oog op wateroverlast, de afvoer bij piekbelasting, de benutting van regenwater voor begieting, de vraag naar leidingwater, de waterbehandeling in het gebied bij regenwaterbassins. Breng daarbij de hele afvalwaterketen in beeld (gebruik van riolerings- en waterzuiveringcapaciteit);
- de verandering in infiltratiecapaciteit en de mogelijk daaraan gekoppelde verdrogingseffecten in nabijgelegen natuurgebieden aan de hand van een globaal grondwatermodel;

- de verandering in kwaliteit van grond- en oppervlaktewater en de waterbodem, met aandacht voor zoutgehalte, nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen;
- de eventuele effecten van het gebruik van aquifers voor thermische energieopslag.

6.4 Landschap

Beschrijf de effecten op de structuur van de bestaande bebouwing, de schaal van de open ruimten, en de dichtheid van de laanbeplanting; bij voorkeur met behulp van fotomontages en/of artist impressions.

Beschrijf ook de gevolgen voor de bijzondere cultuurhistorische elementen en patronen en voor de archeologische waarden.

6.5 Natuur

Soortenbescherming

Ga na of op de locatie soorten voorkomen, die beschermd zijn conform de Flora- en faunawet. Identificeer daar binnen doelsoorten, die worden beïnvloed door de vestiging van glastuinbouw¹³. Beschrijf de effecten voor deze doelsoorten en geef aan of (de populatie van) doelsoorten wordt aangetast. Houd daarbij rekening met de invloeden van directe vernietiging, verdroging, verstoring, versnippering en eutrofiëring.

Beschermde gebieden met natuurdoelen

Het MER moet duidelijk maken of er significante effecten optreden op de beschermde natuurgebieden de Bult en Deurnsche Peel¹⁴. Daarbij zijn vooral effecten als gevolg van verandering in de waterhuishouding (verdroging) en als gevolg van licht van belang.

Ga in op de effecten op:

- (toekomstige) ecologische systemen en relaties: de relaties tussen de verschillende habitats binnen het studiegebied en verbindingen met leefgebieden buiten het studiegebied;
- (toekomstige) landschapselementen die de ecologische relaties bevorderen of die barrières opleveren voor deze relaties.
- (veranderende) functies van het gebied als voortplantings-, overwinterings-, pleister- of foerageerplaats voor diverse diersoorten, met nadruk op zeldzame en bedreigde soorten en soorten kenmerkend voor bijzondere omstandigheden.

Lichtemissies

Beschrijf de effecten van lichtemissies (zowel in het horizontale als in het verticale vlak) voor de levende natuur.

¹³ In het Handboek Natuurdoeltypen (LNV 2001) staan alle doelsoorten en natuurdoeltypen.

¹⁴ Stap 1 van het eerder genoemde stappenplan.

6.6 Energie

Beschrijf per alternatief de effecten van de wijze van energie- en CO₂-voorziening in termen van jaarlijks gebruik van fossiele brandstoffen, jaarlijkse uitstoot van CO₂ en het aandeel duurzame energie.

6.7 Verkeerseffecten

Verkeer, verkeersgeluid en veiligheid

De alternatieven zullen extra verkeer met zich meebrengen in de vorm van vrachtverkeer (transport van toeleveranciers, transport naar afnemers) en het woon-werkverkeer van de gecreëerde werkgelegenheid. Deze verkeerseffecten dienen in het MER aan de orde te komen.

In het MER moeten de effecten van de alternatieven op de belasting van het bestaande wegennet door vracht- en woonwerkverkeer beschreven worden, evenals de gevolgen hiervan voor de verkeersveiligheid en geluidbelasting. Het tijdige realiseren van de benodigde (extra) infrastructuur en andere maatregelen om de mogelijke nadelige effecten te voorkomen of beperken, moet aan bod komen.

Voor verkeersgeluid relevante wegen zijn de wegen waarop als gevolg van de komst van glastuinbouw een significante verandering in de intensiteit optreedt. Een significante verandering in intensiteit kan daarbij worden gesteld op een toename van ten minste 30% of een afname van ten minste 20%¹⁵.

6.8 Woonmilieu

De gevolgen van eventuele lichtemissies (zowel in het horizontale als in het verticale vlak) voor het woon- en leefmilieu moeten in beeld gebracht worden.

7. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

MER 1^e fase

Wanneer voor de vergelijking van de locaties + en – scores worden gebruikt, voorziet deze dan van een duidelijke omschrijving van de gehanteerde criteria. Gebruik reële scores, die niet alleen de onderlinge verschillen tussen de locaties juist weer geven maar ook een reëel beeld geven van de werkelijke effecten.

MER 2e fase

Vergelijk de milieueffecten van inrichtingsalternatieven op de voorkeurslocatie onderling én met de referentie(s). Leg daarbij het accent op de (positieve en negatieve) effecten die verschillen. Vergelijk bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie.

¹⁵

In deze gevallen is er namelijk sprake van 1 dB(A) verschil met de oorspronkelijke situatie.

Toets de effecten ook aan de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven.

8. LEEMTEN IN INFORMATIE

Geef aan over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Spits dit toe op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie. Beschrijf:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit.

9. EVALUATIEPROGRAMMA

De gemeente Deurne moet bij het besluit over het bestemmingsplan aangeven wanneer en hoe een evaluatieonderzoek verricht gaat worden. De voorspelde effecten worden daarin vergeleken met de daadwerkelijk optredende effecten. Zo nodig volgen aanvullende mitigerende maatregelen. Bij voorkeur geeft het MER al een aanzet voor de opzet van dit onderzoek, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

10. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Presenteer de vergelijkingen bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten en visuele impressies. Hou het MER beknopt. Vermeld achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf, maar in een bijlage. Neem een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst op bij het MER.

Gebruik recent kaartmateriaal waarop topografische namen goed leesbaar zijn aangegeven met een duidelijke legenda.

11. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER (zowel 1^e als 2^e fase). Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de effectvergelijking van de locaties en de motivatie van de voorkeurslocatie (resultaten MER 1^e fase);
- de belangrijkste karakteristieken van de inrichtingsalternatieven en onderbouwing van het mma;
- de effectvergelijking van de inrichtingsalternatieven;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport Projectvestiging
Glastuinbouw Deurne

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 november 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

GEMEENTE DEURNE

Commissie voor de milieueffectrapportage,
Postbus 2345,
3500 GH Utrecht.

	Commissie voor de milieueffectrapportage
ingekomen :	19 NOV. 2003
nummer	
dossier	1394-1/m.2
kopie naar :	Hh/bibl/

Postbus 3
5750 AA Deurne
Bezoekadres:
Markt 1
Telefoon:
(0493) 38 77 11
Telefax:
(0493) 38 75 55
E-mail:
info@deurne.nl
www.deurne.nl

kenmerk: RO.ROV/2003/9557 doc. naam: brows200313 datum: 14 november 2003

onderwerp: doorkiesnummer: 0493-387412
milieueffectrapportage Projectvestiging Glastuinbouw Deurne.

VERZONDEN 18 NOV. 2003

Geachte commissie,

De Commissie Grondgebied van de gemeente Deurne heeft in zijn vergadering van 10 november 2003 kennis genomen van de startnotitie voor de milieueffectrapportage Projectvestiging Glastuinbouw Deurne. Het betreft hier een gezamenlijk initiatief van de provinciale Tuinbouw Ontwikkelings Maatschappij (TOM) en de gemeente Deurne om te komen tot een projectvestigingslocatie voor glastuinbouw in het gebied ten oosten van Deurne. Dit gebied is door de provincie in het Streekplan Noord-Brabant 2003 aangewezen als zoekgebied voor een projectvestiging voor glastuinbouw. Hierbinnen is naar verwachting een locatie van circa 150 hectare bruto nodig om uiteindelijk 75 hectare netto glastuinbouw te kunnen realiseren. Dit betekent dat sprake is van een m.e.r.-plichtige activiteit (Besluit-m.e.r., C-lijst, activiteit 11.3).

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 7.12 lid 3 van de Wet milieubeheer bieden wij u hierbij de startnotitie voor deze milieueffectrapportage Projectvestiging Glastuinbouw Deurne in 6-voud aan. Gedurende de periode van maandag 24 november tot en met vrijdag 19 december 2003 zal deze startnotitie voor een ieder ter inzage liggen.

Bij het doorlopen van de milieueffectrapportage voor het glastuinbouwgebied in Deurne wordt onderscheid gemaakt in de locatiekeuze (fase 1) en de inrichting van het plangebied (fase 2). Daartoe is in de startnotitie voorgesteld om ook het milieueffectrapport in twee delen op te knippen, die achtereenvolgens ter beoordeling aan de Commissie worden aangeboden. Wij hopen dat u akkoord gaat met deze werkwijze, waardoor de bestemmingsplanprocedure volgens ons het meest efficiënt kan worden doorlopen.

Wij verzoeken u de gemeenteraad van Deurne als bevoegd gezag te adviseren ten behoeve van het vaststellen van de richtlijnen voor het opstellen van het milieueffectrapport Projectvestiging Glastuinbouw Deurne.

Eventuele reacties op de startnotitie van instanties en burgers zullen zo spoedig mogelijk aan u worden toegezonden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Deurne,
De secretaris,

De burgemeester,

(mw. C.H.W. Langen)

(J.G.M. Daandels)

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Weekblad voor Deurne/Peelbelang d.d. 20 november 2003

Openbare bekendmaking startnotitie milieueffectrapportage Projectvestiging Glastuinbouw Deurne

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Deurne maakt bekend dat op 10 oktober 2003 de Commissie Grondgebied in de gemeente Deurne kennis heeft genomen van de startnotitie voor de milieueffectrapportage Projectvestiging Glastuinbouw Deurne. Het betreft hier een gezamenlijk initiatief van de provinciale Tuinbouw Ontwikkelings Maatschappij (TOM) en de gemeente Deurne om te komen tot een projectvestigingslocatie voor glastuinbouw in het gebied ten oosten van Deurne. In het Streekplan Noord-Brabant 2003 is dit gebied aangewezen als zoekgebied voor een projectvestiging voor glastuinbouw.

Omdat het hier gaat om de aanleg van een glastuinbouwgebied met een bruto oppervlakte groter dan 100 hectare (bruto 150 ha, netto 75 ha), dient ten behoeve van de onderbouwing van de besluitvorming door de gemeenteraad over het bestemmingsplan een milieueffectrapportage (m.e.r.) te worden doorlopen. Met het verschijnen van deze startnotitie wordt de formele procedure in gang gezet om te komen tot een milieueffectrapport (MER).

Milieueffecten

In de startnotitie wordt op hoofdlijnen weergegeven wat de initiatiefnemers van plan zijn en welke milieueffecten in het op te stellen milieueffectrapport (MER) onderzocht en beschreven zullen worden. Voorgesteld

wordt om het MER Projectvestiging Glastuinbouw in Deurne in twee fasen te splitsen, te weten de locatiekeuze (fase 1) en de inrichting van het plangebied (fase 2), die achtereenvolgens worden doorlopen. Dit is in de startnotitie nader toegelicht.

Aan de hand van de startnotitie worden door het bevoegd gezag, in dit geval de gemeenteraad van Deurne, richtlijnen opgesteld voor de inhoud van het milieueffectrapport. Voor het opstellen van deze richtlijnen is advies gevraagd aan diverse instanties, waaronder de Commissie voor de milieueffectrapportage.

Op grond van de artikelen 7:12 en 7:14 van de Wet Milieubeheer dient hierover inspraak plaats te vinden. De startnotitie ligt daarom tijdens openingstijden vanaf 24 november 2003 gedurende vier weken voor inspraak ter inzage aan de balie van de Sector Ruimte en Wonen, kamer 2.43 van het gemeentehuis van Deurne.

Inspraakperiode

Tijdens de inspraakperiode kan iedereen schriftelijk opmerkingen maken over zaken waarmee rekening zou kunnen worden gehouden bij het opstellen van de richtlijnen voor het MER. Deze dienen te worden gezonden aan de Gemeenteraad van Deurne, Postbus 3, 5750 AA Deurne. U kunt deze gegevens ook mailen (i) of faxen (0493-387555). Graag daarbij te vermelden 'startnotitie Projectvestiging Glastuinbouw Deurne'.

Voor eventuele vragen of nadere informatie over de startnotitie kunt u terecht bij de heer Wil Snellen van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling (0493 - 387711; e-mail: reconstructie@deurne.nl).

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Provinciale Tuinbouw Ontwikkelings Maatschappij (TOM) en het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Deurne

Bevoegd gezag: de Raad van de gemeente Deurne

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan

Categorie: 11.3 (Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994)

Activiteit: Realisatie van een glastuinbouwvestiging van ca .75 ha netto glas (150 bruto) ten oosten van Deurne

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 20 november 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 23 januari 2004

Bijzonderheden: De TOM en de gemeente Deurne willen een projectvestiging voor glastuinbouw realiseren ten oosten van de gemeente Deurne. In het MER 1e fase zullen 4 potentiële locaties onderling worden vergeleken, op basis waarvan een keuze wordt gemaakt voor één locatie. In het MER 2e fase zullen voor deze locatie inrichtingsalternatieven worden uitgewerkt. Het richtlijnenadvies geeft de volgende hoofdpunten voor het MER:

1. het uitwerken van kwantitatieve toetsingscriteria voor duurzaamheid (het vasthouden van water, waterkwaliteit, duurzame energievoorziening, energiebesparing, voorkomen van lichthinder).
2. Bij de locatiekeuze nadrukkelijk rekening houden met :
 - de beïnvloeding van de nabijgelegen beschermde natuurgebieden de Bult en de Deurnsche Peel en evt. afstandscriteria (voor licht en geluid) expliciet te onderbouwen;
 - de beïnvloeding van het regionale watersysteem te baseren op een gedegen beschrijving van het waterhuishoudkundige systeem;
 - onderscheid tussen locaties op de aanwezigheid van voor warmte/koude opslag geschikte watervoerende pakketten.
3. Bij de inrichting en effectbeschrijving vooral aandacht voor:
 - alternatieven voor de gietwatervoorziening gekoppeld aan maatregelen voor behoud van infiltratie;
 - compacte ligging van bedrijven versus verspreide ligging met het oog op de landschappelijke effecten;
 - mogelijke combinatie met intensieve veehouderij met het oog op onderling gebruik van afvalstromen (energie (warmte, biogas) , CO₂, water, mest);
 - energiebesparing en gebruik van duurzame energiebronnen op project en/of bedrijfsniveau, zoals duurzame zonnewarmte en omgevingskoude in combinatie met ondergrondse opslag daarvan;
 - effect van licht op mens en dier;
 - verkeersontsluiting en maatregelen ter voorkoming van hinder.

Samenstelling van de werkgroep:

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

dr.ir. J. Hoeks

prof.dr.ir. F.M. Maas

ir. J.A.F. de Ruijter

Secretaris van de werkgroep: ir. V.J.H.M. ten Holder

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20031215	Waterschap De Aa	Boxtel	20031229
2.	20031216	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	20031229
3.	20031125	N.V. Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij	Den Haag	20031229
4.	20031127	N.V. Nederlandse Gasunie, Gas-transport Services, District Zuid	Eindhoven	20031229
5.	20031218	Brabantse Milieufederatie	Tilburg	20031229
6.	20031218	Werkgroep Behoud de Peel	Deurne	20031229
7.	20031211	Gemeente Venray	Venray	20031229
8.	20031217	Samenwerkingsverband	Eindhoven	20031229
9.	20031218	Gemeente Horst aan de Maas	Horst	20031229
10.	20031222	Staatsbosbeheer	Roermond	20040104
11.	20040106	Defensie interservice Commando	Tilburg	20040104

